

Dette værk er downloadet fra **Danskernes Historie Online**

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennytte forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydesessfrift

til

den offentlige

Afgangsexamen og Hovedexamen

i

Frederiksborg Lærde Skole

i Juni og Juli **1858.**

Skoleefterretninger for Skoleaaret 1857—58 af Dr. H. M. Flemmer,
Etatsraad, Prof. og Skolens Rector.

København.

Trykt hos J. C. Scharling.

Afgangseramen.

SOvereensstemmelse med Ministerialskrivelse af 13de Juni 1857 afholdtes den skriftlige Deel af Afgangsexamen for 1857 ved Frederiksborg lærde Skole i Tiden d. 23de—25de Juni. Opgaverne hertil sendtes som sædvanligt under Forsegling fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, og ere de samme for alle Skoler. Den mundtlige Prøve holdtes umiddelbart derefter d. 26de og 27de Juni i Overværelse af Undervisningsinspectoren Conferentsraad Prof. Dr. Madvig, C. af D., og Prof. J. Steenstrup, R. af D., efter det i forrige Aars Skoleetterretninger aftrykte Schema. Til Afgangsexamens sidste Deel indstillede sig de 6 Disciple i øverste Cl., som i Aaret 1855 havde underkastet sig dens første Deel og derefter vare opflyttede i VII Cl., nemlig Vilhelm Carl Knudsen, Michael Clausen, Caspar Peter Spang, Peter Louis Stridder Gulstad, Lauritz Eiler Gunnersen og Christopher Joachim Valdemar Landsberg; til dens første Deel indstillede sig samtlige 5 Disciple i VI Cl., nemlig Michael Frederik Kamman Blichfeld, Christian Møller, Carl Julius Uldall, Jacob Arnold Christian Holmblad og Gotthelf Carl Andreas Oluf Hørup, hvilke efter Resultaterne af Afgangs- og Hovedexamenen

opflyttedes i VII Cl. Til Universitetet afgik B. C. Nævnu med 8 Ug. og 5 Mg. (= 99 Points), M. Clausen med 9 Mg. og 4 G. (= 83 Points), P. L. Str. Gulstad med 1 Ug. 4 Mg. 7 G. og 1 Tg. (= 72 Points), C. P. Spang med 5 Mg. 6 G. og 2 Tg. (= 67 Points), Chr. J. B. Landsberg med 5 Mg. 4 G. 3 Tg. og 1 Mdl. (= 51 Points) og L. E. Gunneren med 3 Mg. 5 G. 4 Tg. og 1 Mdl. (= 43 Points). Til Første Charakter med Udmærkelse kræves en Talværdi af i det Mindste 98 Points, til Første Charakter en Talværdi af i det Mindste 79 Points, til Anden Charakter af i det Mindste 41 Points. Det fuldstændige Resultat af Afgangsexamen sees af efterstaaende Schema, der for de 6 Eldres Bedkommende tillige indeholder de dem ved Afgangsexamens første Deel i 1855 tilfjendte Charakterer.

Candidater.	Afgangsexamenens første Deel.					Afgangsexamens anden Deel.								Gebræft.	
	Fysit.	Kraal.	Geographi.	Naturhistorie.	Danfl.	Grefl.	Latin mundig.	Latin styrklig.	Melgien.	Historie.	Naturfæ.	Geometri.	Kritikkenr.	Hovedcharakter.	
Ravn . . .	Ug.	Ug.	Ug.	Ug.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Ug.	Mg.	Ug.	Ug.	Ug.	Første Char. med Ud- mærkelse. Nr. 1.	
Claussen . .	G.	Mg.	Mg.	G.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	G.	Første Char. Nr. 2.	
Spang . . .	G.	G.	G.	G.	Mg.	Tg.	Mg.	G.	Mg.	Tg.	Mg.	G.	Mg.	Anden Char. Nr. 4.	
Gulstad . . .	Mg.	Mg.	G.	G.	G.	G.	G.	G.	G.	Tg.	Ug.	Mg.	Mg.	Anden Char. Nr. 3.	Mdl.
Gunnersen .	G.	Mg.	Tg.	Tg.	Mg.	G.	G.	G.	G.	Tg.	Tg.	G.	Mdl.	Anden Char. Nr. 6.	
Landsberg .	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	Tg.	G.	Tg.	G.	Mdl.	G.	Tg.	Mg.	Anden Char. Nr. 5.	
Blichfeld . .	G.	Mg.	Mg.	Mg.											
Møller . . .	Mg.	Mg.	G.	Mg.											
Uldall . . .	G.	G.	Mg.	Ug.											
Solmblad . .	Tg.	G.	G.	Mdl.											
Sørup . . .	G.	Mg.	Mg.	Mg.											

Underviisningen. Lærerne.

I Lærerpersonalet ere ingen Forandringer indtrufne. Ligeledes er Lectionstabellen og Fagfordelingen i det Hele bibeholdt uden betydelige Forandringer, blot at den Foranstaltung af gjensidig Ascendering, som for et Aar siden blev vedtaget for de tvende Lærere i Thysk, i dette Skoleaar ogsaa er begyndt for de tvende Lærere i Latin, Overlærerne Østermann og Reinhard. Tegning er blevet tillagt 2 Timer i hver af de 3 nederste Classer, hvilket er opnaaet ved at tage 1 Time fra Skriveunderviisningen i III og II Cl. og 1 Time fra Geographien i I Cl. 3 Lærere, de Herrer Reinhard, Børre og Hertel, havde ønsket sig fritagne for deres Extratimer, i hvilken Anledning Rector havde gjort et Andragende til Ministeriet om Ansættelsen af en ny Lærer, som kunde overtage Timerne i Dansk i VII og IV Cl., Græsk i IV og V Cl. og Fransk i II Cl. Men sjøndt Ministeriet i Henhold til sin Circulairskrivelse af 21de Aug. 1855 erkendte Hensigtsmæssigheden af denne Foranstaltung, maatte den dog udsættes til Begyndelsen af Skoleaaret 1858—59, fordi den faste Gage for en saadan ny Adjunkt først kunde søges bevilget fra Begyndelsen af Finantsaaret 1858—59. For dog tildeels at opfylde vedkommende Læreres Ønsker, blev de 5 Timer i Fransk i II Cl., som i nogle Aar havde været besørgede af Adjunkt Hertel, med begge Parters Samtykke overdragne til Adjunkt Knæckeborg, som tidligere havde haft disse Timer, men frasagt sig dem paa Grund af et mindre sterk Hælbrede som Reconvalescent efter en Sygdom. Til nærmere Oversigt aftrykkes efterstaande Lectionstabell og Fagfordeling, saaledes som den efter disse Forandringer har været.

Lectionstabell.

	VII Cl.	VI Cl.	V Cl.	IV Cl.	III Cl.	II Cl.	I Cl.	Summa ugentlige Timer.
Dansk	2	2	2	2	3	5	6	22
Tydkf	"	4	2	2	3	5	6	22
Frankf	"	2	3	2	2	5	"	14
Latin	10	9	10	10	10	"	"	49
Graef	6	5	5	5	"	"	"	21
Religion	2	2	2	2	2	3	3	16
Historie	3	3	3	3	3	3	4	22
Geographi ..	"	1	1	1	1	1	2	7
Mathematik..	8	4	4	4	3	4	3	30
Naturlære ...	4	"	"	"	"	"	"	4
Naturhistorie .	"	2	2	2	3	3	3	15
Skrivning ...	"	"	"	1	2	3	5	11
Tegning	"	"	"	"	2	2	2	6
Gymnastik... .	—	—	—	—	—	—	—	5
Hebraisk	2	"	"	"	"	"	"	2
Sang	—	—	—	—	—	—	—	4
Ugentlige Timer	35	37	37	37	37	37	37	

Herved bemærkes, at i Mathematik er VII Cl. deelt i 2 Afdelinger, hver med 4 Timer. Ved Sangunderviisningen, hvor Classeinddelingen ikke kan følges, har hver Deeltagende 1 Time. Ved Gymnastikunderviisningen ere Classeserne combinerede saaledes, at hele Underviisningen udgør 5 Timer og hver Discipel har 2 Timer. Som Gymnastiklærere benytter man Underofficerer af Garden tilføds, men det er at beklage, at denne Underviisning som Følge heraf oftere maa suspenderes i længere Tid, naar der just ikke ligger her nogen Afdeling af Garden; ligesom det ogsaa er at beklage, at Svømmeunderviisningen aldeles har maattet hvile i indeværende Åar, da man ikke har funuet finde noget

passende Sted dertil; den tidligere Svømmeplads er nu saa tilgroet af Vandplanter, at den ikke kan benyttes uden Fare.

Fagsordeling.

Nector Latin og Græst i VII Cl. . . .	16	Timer ugentlig.
Overlærer Østermann Latin og Græst i VI Cl., Latin i III Cl. . . .	24	— —
— Holmstedt Physik i VII Cl., Math. i VII—IV Cl. . . .	24	— —
— Reinhard Latin i V og IV Cl., Græst i V og IV Cl., Hist. og Geogr. i IV Cl.	34	— —
— Königsfeldt Hebr. i VII Cl., Hist. i VII—V, Geogr. i VI og V Cl., Skrivning i IV—I Cl. .	24	— —
Abjunkt Løwsen Thøff i VI, IV og II Cl., Hist. og Geogr. i III—I Cl. .	25	— —
— Børre Religion i VII—I Cl., Dansk i VII—V Cl., Franskf i VI—I Cl.	31	— —
— Knædenborg Naturhist. i VI—I Cl., Math. og Tegning i III—I Cl., Franskf i II Cl.	36	— —
— Hertel Dansk i IV—I Cl., Thøff i V, III og I Cl.	27	— —
Gymnastiklærerne	5	— —
Skolelærer Erslev som Syngelærer .	4	— —

Hvilke Gagettillæg der i Henvold til Loven af 15de Febr. 1857 have været tillagte Lærerne for Finantsaaret 1ste April 1857—31te Marts 1858, er berettet i forrige Aars Skoleprogram; for Finantsaaret 1ste April 1858—31te Marts 1859

ere i Hentholt til Loven af 12te Jan. 1858 følgende Gage-tilslæg bestemte, hvilke udbetales maanedsviis med $\frac{1}{2}$ i Forening med den egentlige Gage.

Rector	44 Rdl.
Overlærer Østermann	38 —
— Holmstedt	32 —
— Reinhard	32 —
— Kønigsfeldt	32 —
Adjunkt Löwsen	32 —
— Børre	30 —
— Knæckeborg	26 — 32 St.
— Hertel	24 —
Skoleopvarteren	2 —

Skolens faste Lærere erholde en Godtgjørelse af 21 Rdl. aarlig for hver Time, de læse over 24 om Ugen; samme Godtgjørelse er fastsat for Timelærere.

Disciplene.

Disciplenes Antal var ved Slutningen af forrige Skoleaar 71. Af disse afgif, som ovenfor nældt, 6 til Universitetet, og 3 udmældtes under eller strax efter Hovedexamnen. 1 Discipel i II Cl., Lars Rasmusen Gjelstrup, døde af Skarlagensfeber faa Dage efter Skoleaarets Begyndelse. 14 nye Disciple optoges. Skoleaaret begyndte saaledes med 75 Disciple, og slutter med 72 Disciple, der efter den sidst afholdte Maanedscensur ere ordnede i de forskjellige Classer, saaledes som efterstaende Liste udviser; dog bemærkes, at Disciplene i VII Cl. A siden 1ste Mai d. A. uden Omslutning have været anviste de 8 øverste Nr. i VII Cl. som en særlig Afdeling. Ved de nyoptagne er Fædrenes Navn og Stilling tilspillet i Parenthes.

VII Classe.

- 1) N. H. Schou.
- 2) K. A. L. Brendstrup.
- 3) Chr. A. C. Wineken.
- 4) Th. N. T. Nielsen.
- 5) D. H. B. E. le Normand de Bretteville.
- 6) S. D. S. Rump.
- 7) F. H. H. Verche.
- 8) J. B. G. Obelitz.
- 9) Chr. Møller.
- 10) M. F. K. Blüchfeld.
- 11) G. C. A. D. Hørup.
- 12) C. J. Uldall.
- 13) J. A. Chr. Holmblad.

VI Classe.

- 1) H. H. J. Reinsholm.
- 2) G. H. Wilsbech.
- 3) A. Lange.
- 4) A. O. G. Tuxwærd.
- 5) Chr. A. Nyholm.
- 6) D. P. F. B. Kjeldahl.

V Classe.

- 1) Chr. J. Goldschmidt.
- 2) C. B. Chr. Nabhe.
- 3) L. D. Chr. Ottesen.
- 4) B. Chr. N. Kønigsfeldt.
- 5) Johan Henrik Mohwinckel Wengel (Apotheker W. i Hillerød).
- 6) F. D. Kaas.
- 7) Th. N. Brendstrup.
- 8) J. P. F. Rieper.
- 9) P. L. Hertel.
- 10) J. Chr. Andresen.
- 11) Th. Chr. M. Petersen.
- 12) A. J. S. Gulstad.

IV Classe.

- 1) J. S. Fasting.
- 2) J. Andresen.
- 3) D. Fjeldgaard.
- 4) N. A. H. Mazar de la Garde.
- 5) Th. van Aler.

III Classe.

- 1) F. L. Jørgensen.
- 2) P. A. G. Andresen.
- 3) C. S. C. Petersen.
- 4) Hans Rudolf Fjeldgaard (Kjøbmand F. i Thisted).
- 5) H. H. Verche.
- 6) Peter Axel Thervald Iversen (Bogholder J. paa Strandmøllen).
- 7) H. Chr. C. F. A. Molbech.
- 8) L. F. D. Tøyberg.
- 9) B.

C. Chr. F. Evertsen. 10) C. P. G. Jensen. 11) Chr. E. E. Heilmann. 12) H. C. M. Kallenbach. 13) H. H. Th. M. Petersen.

II Classe.

1) F. B. Wilsbech. 2) H. Chr. M. Dahl. 3) L. H. St. Jørgensen. 4) Lars Pedersen (afd. Gaardmand Peder Pedersen i Ramløse). 5) A. F. G. Jensen. 6) G. V. B. Lange. 7) C. L. O. Baudissin. 8) E. Bruhn. 9) H. Chr. W. Hertel. 10) J. S. Fahn. 11) C. J. P. Liebst. 12) F. L. Verche. 13) Chr. M. Schou. 14) Hans Severin Møller (Gjæstgiver Møller i Præstø; Pleiefader Tømmermester Hartmann i Hillerød). 15) Adolf Ernst Vilhelm Mohwinkel Wengel (Apotheker W. i Hillerød).

I Classe.

1) Christian Magnus Ulrik (afd. Provst O. i Tifjøb). 2) Niels Christian Theodor Jessen (Skovfoged J. i Gjøgehuset). 3) Jens Frederik Georg Eichel Lowsen (Abjunkt L. i Hillerød). 4) Julius Christian Hansson (Bogtrykker H. i Hillerød). 5) Niels Peter Johan Abhe (Kjøbmand Jørgen Severin A.. i Hillerød). 6) Jørgen Henrik Bruhn (Kjøbmand Jacob Ferdinand B. i Hillerød). 7) Oscar Venzon Gyldich (Ritmester G., Slotsforvalter paa Frederiksborg). 8) Carl Frederik Agaard Brandt (Kjøbmand B. i Hillerød).

Stipendier og Gratistpladser. Bibliotheket.

Af Skolens eget Stipendiefond er for i Aar bevilget et Beløb af 285 Rdl., nemlig O. H. B. E. le Normand de Bretteville og S. D. S. Rump hver en Portion paa 50 Rdl.; Chr. A. C. Wineken, F. H. H. Verche og J. B.

G. Obelitz hver en Portion paa 35 Rdl.; G. C. A. D. Hørup, A. Lange, C. J. Goldschmidt og L. D. C. Ottesen hver en Portion paa 20 Rdl., Alt at opslægge til Vedkommendes Afgang til Universitetet. Af Slagelsestipendiet ere de sædvanlige 90 Rdl. uddeleste saaledes, at N. H. Schou er bevilget en Portion paa 50 Rdl.; Chr. Møller og B. Chr. N. Kønigsfeldt hver en Portion paa 20 Rdl., ligeledes Alt at opslægge til deres Afgang til Universitetet. Foruden oven nævnte 12 Stipendiater, der eo ipso ere Gratister, ere endvidere efterstaende 13 Disciple bevilgede ordinaire Gratistpladser for hele Året, nemlig G. H. Wilsbech, F. D. Kaas, J. P. F. Nieper, P. L. Hertel, J. Chr. Andresen, J. Andresen, J. D. Bruhn (udmældt 1ste April 1858), F. L. Jørgensen, H. C. C. F. A. Molbech, H. C. M. Dahl, L. H. St. Jørgensen, G. B. B. Lange og J. J. Jahn; og endelig 1 Discipel, J. F. G. E. Løwsen, en extraordinair Gratistplads paa Grund af hans Faders Forhold til Skolen. De 2 Moltkiske Stipendier paa 40 Rdl. hvert aarlig ere oppebaarne af F. H. H. Verche og J. B. G. Obelitz. For Tiden have følgende Disciple Stipendieoplag indestaende i Sparekassen eller Universitetsqvæsturen til følgende Beløb: N. H. Schou 100 Rdl., Chr. A. C. Wineken 195 Rdl., B. le Normand de Bretteville 100 Rdl., S. D. S. Rump 165 Rdl., F. H. H. Verche 90 Rdl., J. B. G. Obelitz 115 Rdl., Chr. Møller 20 Rdl., G. C. A. D. Hørup 20 Rdl., A. Lange 100 Rdl., Chr. J. Goldschmidt 40 Rdl., L. D. C. Ottesen 40 Rdl., B. C. N. Kønigsfeldt 120 Rdl., og A. F. M. Schou (overgaat til Sorø Skole i August 1857) 20 Rdl.; i Alt 1125 Rdl.

Bibliotheket og de videnskabelige Samlinger vedblive stadigt at modtage Forøgelse, deels ved Forsendelser fra Cultusministeriet og Gaver fra Private, deels ved Indkøb

saavel for den normerede Sum 385 Rdl., som for Disciplenes Bidrag til Morskabsbibliotheket, der for dette Skoleaar har andragaget 63 Rdl. Efterat der i Programmerne for 1854 og 1856 er trykt twende Tillsæg til den i 1852 trykte Realkatalog over Bibliotheket og Samlingerne, vil der i næste Aars Program blive givet et tredie Tillsæg om den i Mellemtíden skete Forøgelse og Udvidelse.

De i Skoleaaret gjennemgaaede Pensa. Lære- og Læsebøger.

Dansk.

VII Cl. Af Thortsens Litteraturhistorie er læst forfra til Holbergs Død med særligt Henshu til den ældre Digtekunst efter Rahbek og Nyerup. I Begyndelsen af Skoleaaret er gjennemgaaet den nordiske Mythologi efter Winthers Haandbog. Øvelser i mundtligt Foredrag ere i Negelen afholdte een Gang hver Maaned; 2—3 skriftlige Udarbeidelser i samme Tid.

VI Cl. Den nordiske Mythologi er læst efter Winther; efter Thortsens Haandbog er gjennemgaaet den ældste Litteraturhistorie indtil Souverainitetens Indførelse. Stile og Foredrag som i VII Cl.; dog saaledes at de skriftlige Øvelser oftere ere foretagne paa Skolen.

V Cl. Af Sneedorff-Birchs Rettskrivningslære er læst til Pag. 44, hvorhos ogsaa Borgens Veiledning er benyttet. 1 Stiil er skrevet om Ugen, ofte paa Skolen, hvortil da ei sjeldent er given adskillig Veiledning. Saavel i denne som i VII og VI Cl. er der stadig, naar Tiden tillod det, deels af Læreren deels af Disciplene op læst udvalgte Stykker af de bedste Forfattere.

- IV Cl.** Holsts poetiske Læsebog er benyttet til Øvelser i Læsning; Sneedorff-Birchs Mætskrivningslære læst og reperteret. 1 Stil om Ugen.
- III Cl.** Holsts prosaiske Læsebog benyttet til Øvelser i Læsning og Analyse. Bojesens danske Sproglære. 1 Stil om Ugen.
- II Cl.** Molbechs danske Læsebog fra Pag. 160 til Enden. Bojesens danske Sproglære indtil Ordstillingen. 2 Stile om Ugen.
- I Cl.** Molbechs danske Læsebog fra Begyndelsen til Pag. 153. Den enkelte Sætning er analyseret. Af Holsts Smaadigte til Udenadslæsning ere 12 læerte. 3 Dictatstile om Ugen.

Latin.

- VII Cl. A.** Ciceros Taler for det Maniliske Lovforslag, for Ligarius, Deiotarus, Archias, de 2 første Philippiske, Sammes Cato Maj. og Cælius; Sallusts Bellum Catilinarium og Jugurthinum; Livius's 31te og 32te Bog; af E. Flemmers Udvælg af Sølvalderens Prosaister Affnittene af Seneca, Quintilian, Vellejus Paterculus, Plinius, Suetonius og Tacitus; Horats's Øde 1ste og 3die Bog, samt Epistlerne og Ars poetica; Eneidens 1ste, 5te og 6te Bog. Forskjellige Punkter af Grammatik, Antiquiteter og Litteraturhistorie efter Madvig, Bojsen og Tregder. 2 Stile ugentlig.
- VII Cl. B.** Sallusts Bellum Jugurthinum; Livius's 31te og 32te Bog; af E. Flemmers Udvælg Affnittene af Seneca, Quintilian, Vellejus Paterculus, Plinius, Suetonius og Tacitus; Horats's Epistler og Ars poetica; Eneidens 6te Bog. Grammatik, Antiquiteter, Litteraturhistorie, Stil ligesom VII Cl. A.

VI Cl. Ciceros Cato Maj., Livius's 32te Bog, Aeneidens 3die og 6te Bog. Af Madvigs Grammatik repeteret Syntaxen. 2 hjemmefrevne Stile hver Uge; desuden hveranden Uge Extemporalstil.

V Cl. Ciceros Tale for det Maniliske Lovforstag, de 2 første mod Catilina; Livius's 32te Bog. Af Madvigs Grammatik repeteret i Formlæren de uregelmæssige Verber, i Syntaxen Casuslæren; læst de vigtigste Regler i Moduslæren. 3 Stile ugentlig, 2 hjemme, 1 paa Skolen.

IV Cl. Cesars Galerkrig 3die og 4de Bog. I Madvigs Grammatik repeteret Verberne, læst og repeteret Casuslæren. 2 Stile ugentlig, 1 hjemme, 1 paa Skolen.

III Cl. Bergs og Møllers latinske Læsebog forfra til Pag. 73, dog saaledes at fra Pag. 26—73 kun udvalgte Exempler ere læste. Repeteret er og til Examens opgives Pag. 14—73. Af Madvigs Grammatik ere alle Formlærens Hovedpunkter gjennemgaaede. Ugentlig 1 skriftlig Øvelse.

Græsk.

VII Cl. A. Odysseens 12te—15de Bog; Herodots 1ste og 2den Bog; Xenophons Memorabilia 2den og 4de Bog; Platons Apologia Socratis og Kriton; Demosthenes's Taler om Chersonnes og om Kronen; Aristophanes's Skyer. Grammatik, Antiquiteter, Litteraturhistorie ligesom i Latin.

VII Cl. B. Odysseens 13de, 17de og 18de Bog; Herodots 2den Bog, samt 1ste Bog Cap. 1—123; Xenophons Memorabilia 2den Bog; Demosthenes's Tale om Kronen. Grammatik etc. som ovenfor.

VI Cl. Xenophons Memorabilia 2den Bog; Herodots 1ste

Bog Cap. 1—33; Dyhseens 14de Bog. Af Tregders Formlære ere de regelmæssige og uregelmæssige Verber re-peterede; Madvigs Syntax benyttet til Henviisninger.

V Cl. Xenophons Anabasis 3die Bog og Cap. 1—5 af 4de. Tregders Formlære indtil Orddannelseslæren.

IV Cl. Lunds Læsebog Pag. 3—20, 103, 105, 106, 110, 113—124. Tregders Formlære indtil Verberne paa *μι*.

Hebraisk.

VII Cl. B. Genesist Cap. 1—17. Whittes Grammatik indtil § 76 incl. med Undtagelse af 6te og 7de Cap.

Thysse.

VI Cl. Hele den poetiske Deel af Hjorts Læsebog. 4 Stile ugentlig, 2 hjemme, 2 paa Skolen. Meyers Grammatik.

V Cl. Hjorts Læsebog Pag. 337—358, 375—382, 412—435. Ugentlig 1 Stil, i Regelen streven hjemme, sjeldent paa Skolen. Meyers Grammatik. Af cursorisk Læsning have Disciplene hver Maaned opgivet et selv-valgt Pensum.

IV Cl. Hjorts Læsebog Pag. 194—234. Meyers Grammatik til de uregelmæssige Verber.

III Cl. Hjorts Læsebog Pag. 21—74. Meyers Grammatik. 1 Stil ugentlig streven paa Skolen; til mundtlig Oversættelse fra Dansk ere Jørs og Rungs Materialier benyttede.

II Cl. Rungs Læsebog Pag. 152—220. Jørs og Rungs Materialier benyttede til mundtlig Oversættelse fra Pag. 22—48. Meyers Grammatik til Pag. 34.

I Cl. Dønungs Læsebog Pag. 34—152. Det Vigtigste af Formlæren efter Simonsens Grammatik.

Fransk.

VI Cl. Borrings Etudes Pag. 62—105, 395—453. Til cursorisk Læsning benyttet Au coin du feu af Souvestre og Le gentilhomme campagnard af Ch. Bernard. Hele Borrings Grammatik er læst og repeteret. 3 det første Halvaar 1 lille Stiil ugentlig.

V Cl. Borrings Etudes Pag. 1—62, 98—126, 215—227, 235—261, 273—320, 379—389. Hele Grammatiken. 3 Stile ugentlig efter Borrings Stiiløvelser.

IV Cl. Borrings Læsebog for Mellemklasser Pag. 74—82, 106—116, 128—143, 151—165, 185—197, 241 ad fin. Af Borrings Grammatik hele Formlæren og Begrundelsen af Syntaxen indtil Læren om Substantiverne. 1 Stiil ugentlig.

III Cl. Borrings Læsebog for Mellemklasser Pag. 1—53, 82—106. Af Grammatiken det Væsentligste af Formlæren. En lille let Stiil ugentlig.

II Cl. Borrings Manuel til Pag. 147 (undtagen Pag. 107—114). Af Grammatiken Hjælpeverbene og de 4 regelmæssige Conjugationer.

Religion.

VII Cl. Af det N. Test. i Grundsproget er læst Brevet til Galaterne og Jacobs Brev. Det ældre Parti har desuden repeteret Johannes's Evangelium. Af Guds Lærebog er læst Pag. 160—232.

VI Cl. Guds Lærebog Pag. 110—183. Hele Herslebs Bibelhistorie.

V Cl. Guds Lærebog Pag. 110—176. Af Herslebs

Bibelhistorie det N. Test. Til Bibellæsning er benyttet Apostlernes Gjerninger.

- IV Cl. Balles Lærebog Cap. 6 C indtil Enden. Herslebs større Bibelhistorie Pag. 76 til det N. Test. Til Bibellæsning er benyttet Marcus's Evangelium.
- III Cl. Balles Lærebog Cap. 4—6 C. Herslebs større Bibelhistorie Pag. 1—76. Marcus's Evangelium. De tidligere læste Psalmer repeteres her og i de 3 næste Classer.
- II Cl. Balles Lærebog Cap. 1—3. Hele Herslebs mindre Bibelhistorie og endeel Psalmer. Til Bibellæsning er i denne og i 1 Cl. benyttet 1ste og 2den Mosebog.
- I Cl. Balslebs Bibelhistorie, Luthers Katechismus og endeel Psalmer.

Mathematik.

- VII Cl. A. Repetition af det befalede Pensum efter Fallesens rene Mathematik, Ramus's Geometri og Trigonometri samt Steens Begyndelse & grunde i den mathematiske Geographi (med nogle Tillæg). Skriftlige Opgaver hver Uge.
- VII Cl. B. Repetition af Fallesens rene Mathematik. Læst Ramus's Stereometri Pag. 144—211 (med Undtagelse af Nr. 17, 28, 29 og 72), samt det Meste af 1ste og 2det Cap. af Ramus's Trigonometri. Skriftlige Opgaver hver Uge.
- VI Cl. Af Holmstedts Arithmetik er læst Cap. 5 (Kjødebrøk), Cap. 6 (irrationale Størrelser) til Nr. 161, Cap. 7 Nr. 179—183 (Ligninger af 2den Grad), Cap. 8 (Ræffler) og Cap. 9 (Logarithmer). Det forhen læste er repeteret. Af Ramus's Geometri er læst Pag.

84—87, 90—92, 99—100, 112—132. Det forhen
Læste er repeteret. 1 Opgave ugentlig.

V Cl. Af Holmstedts Arithmetik er læst Cap 3 (alminde-
lige Egenskaber ved hele Tal), Cap. 4 (Decimalbrøk),
Cap. 7 til Nr. 179 (Vigninger af 1ste Grad). Det
forhen Læste er repeteret. Af Ramus's Geometri er
læst Pag. 31 Nr. 44 — Pag. 51, Pag. 53—74. Det
forhen Læste er repeteret. 1 Opgave ugentlig.

IV Cl. Af Holmstedts Arithmetik er læst det Meste af
Pag. 1—60 (Indledning, de 6 Regningsarter, Forhold
og Proportioner). Af Ramus's Geometri er læst Pag.
1—38.

III Cl. Reguladetri i Brøk. I Bogstavregning de 4 Reg-
ningsarter indtil Decimalbrøk efter Bergs Opgaver.

II Cl. Regning med Brøk, Reguladetri i hele Tal med
Parttagning.

I Cl. De 4 Regningsarter i benævnte Tal; Reguladetri i
hele Tal.

Tegning.

III Cl. Geometrisk Tegning efter Schjellerups Værebog for
Skoler. Frihaandstegning efter Høsteds Veiledening i
Tegnekonstens allersørste Grunde, 3die Hefte.

II Cl. Frihaandstegning efter Høsteds 2det og 3die Hefte.

I Cl. Frihaandstegning efter Høsteds 1ste og 2det Hefte.

Naturlære.

VII Cl. A. Naturlærens chemiske Deel læst efter Petersen,
og den mechaniske Deel repeteret efter Ørsted.

VII Cl. B. Naturlærens chemiske Deel læst efter Petersen.

Naturhistorie.

- VI Cl. Et Cursus i Zoologi, deels efter Bramsens og Dreyers, deels efter Lütkens Værebog; et Cursus i Botanik efter Petits Værebog.
- V Cl. I Zoologi det menneskelige Legeme og almindelig Zoologi efter Lütkens Værebog. I Botanik den specielle Deel efter Petits Værebog.
- IV Cl. Af Zoologien Edderkopper, Krebsdyr, Drime og Bløddyr efter Lütkens Værebog; Øvelser i skriftlig og mundtlig at beskrive Planter.
- III Cl. Krybdyrenes, Fiskenes og Insekternes Naturhistorie efter Lütkens Værebog. I Slutningen af Skoleaaret Øvelser i at beskrive Planter.
- II Cl. Beskrivelser af Pattedyrenes og fuglenes Ydre, Levemaade og Systematik, med Benyttelse af Natura-sier og Afbildninger, samt Lütkens Værebog som Grundlag. I Slutningen af Skoleaaret Øvelser i at beskrive Planter.
- I Cl. Beskrivelser af et Udvælg af Beendyr som i II Cl., dog uden Benyttelse af nogen Værebog. I Slutningen af Skoleaaret Øvelse i at kjende Insekter og Planter, hvis Indsamling af hver Enkelt saavel her som i de følgende Classer paasees.

Historie.

- VII Cl. Et fuldstændigt Cursus i Verdenshistorien.
- VI Cl. Danmark, Schweiz og Italien.
- V Cl. Folkevandringens og Arabernes Periode (efter Weber); Frankrig, England, Spanien og Portugal, Tyskland og Nederlandene.
- IV Cl. Thriges gamle Historie indtil Diocletian.
- III Cl. Alleus Danmarks Historie fra Åar 1042 til 1848.

II Cl. Køfods fragmentariske Historie fra Karl 1. i England til Aar 1848. Danmarks Historie efter Allens Lærebog indtil Aar 1042.

I Cl. Køfods fragmentariske Historie fra Begyndelsen til det vestlige romerske Riges Undergang.

Geographi.

VI Cl. Et fuldstændigt Cursus efter Velschow.

V Cl. Den almindelige Indledning til Geographien og den specielle til Europa; Danmark, Norge, Sverrig, Rusland, America og Australien.

IV Cl. Asien og Africa efter Velschows Lærebog.

III Cl. Velschows Lærebog fra det britiske Rige til Asien.

II Cl. Velschows Lærebog fra Europa til det britiske Rige.

I Cl. Hele Ingerslevs mindre Lærebog.

I det nye Skoleaar er paatænkt at bruge følgende Bøger i de forskellige Classer *).

VII Cl. I Latin og Græsk Stykker af forskellige Forfattere efter nærmere Bestemmelse, Tregders Litteraturhistorie og græske Grammatik, Bojesens græske og romerske Antiquiteter, Madvigs latinske Grammatik og græske Syntax, et græsk N. Test., Gads Lærebog, Thortsens Litteraturhistorie, Winthers nordiske Mythologi, Borgens Veiledening til Udarbeidelser, Sneedorff = Birchs Rettskrivningslære, Ramus's Geometri og Trigono-

*) Da det er muligt, at nogle af disse Bøger ville blive ombyttede med andre, anmodes vedkommende Disciple om ikke at anskaffe sig de i det følgende nævnte Bøger uden først nærmere at forespørge sig hos Rektor eller vedkommende Faglærere.

metri, Bergs Samling af mathematiske Opgaver 1ste og 2den Deel, Lalandes Logarithmer, Ørstedts mekaniske Physik (endvidere hngre Afdeling Holmstedts Arithmetik, og ældre Afdeling Fallesens Arithmetik, Müllers chemiske Physik ved Petersen, og Steens Begyndelsesgrunde i den mathematiske Geographi), Webers Verdenshistorie, Køfods Udtog af Historien, Allens Danmarks Historie, Kønigssfeldts gamle Geographi; samt for dem, som læse Hebraisk, en hebraisk Bibel og Whittes Grammatik.

VI Cl. I Latin og Græsk Stykker af forskellige Forfattere efter nærmere Bestemmelse, Madvigs latinske Grammatik og græske Syntax, Tregders Litteraturhistorie og græske Grammatik, Bojesens græske og romerske Antiquiteter, Gads Værebog, Herslebs større Bibelhistorie, Thortsens Litteraturhistorie, Winthers nordiske Mythologi, Borgens Veiledning, Sneedorff = Birchs Retskrivningslære, Borrings Etudes, Stiløvelser og Grammatik (Alt sidste Udg.), Fürs og Rungs Deutsche Dichter, Lassens Stiløvelser, Meyers thyske Grammatik, Ramus's Geometri, Holmstedts Arithmetik, Lalandes Logarithmer, Bergs Samling af mathematiske Opgaver 1ste og 2den Deel, Lütkens Zoologi, Petits Botanik, Webers Verdenshistorie, Thriges gamle Historie, Køfods Udtog af Historien, Allens Danmarks Historie, Munthes Geographi ved Weisschow, Kønigssfeldts gamle Geographi, et Atlas.

V Cl. Ciceros Taler, Livius (Edv. Flemmer), Xenophons Anabasis, Madvigs latinske Grammatik, Tregders græske Grammatik, Bojesens romerske Antiquiteter, et dansk N. Test., Gads Værebog, Herslebs større Bibelhistorie, Borgens Veiledning, Sneedorff = Birchs Retskrivnings-

kere, Borrings Etudes, Stiiløvelser og Grammatik (Alt sidste Udg.), Hjorts thyske Læsebog prosaist Deel (3die Udg.), Lassens Stiiløvelser, Meyers Grammatik, Rannus's Geometri, Holmstedts Arithmetik, Bergs Samling af mathematiske Opgaver 1ste Deel, Lütkens Zoologi, Petits Botanik, Webers Verdenshistorie, Thriges gamle Historie, Rosdts Udtog af Historien, (Udg. fra 1857), Allens Danmarks Historie, Munthes Geographi ved Velschow, Königsfeldts gamle Geographi, et Atlas.

IV Cl. Cornelius Nepos (Kerrn og Krebs), Julius Cæsars Gallerkrig (Whittle), Madvigs latiniske Grammatik, Lunds græske Læsebog, Tregders græske Grammatik, et dansk N. Test., Balles Lærebog, Herslebs større Bibelhistorie, Holscts danske poetiske Læsebog, Sneedorff-Birchs Netstrivningslære, Bojesens danske Grammatik, Borrings franske Læsebog for Mellemklasser, Grammatik og Stiiløvelser (Alt sidste Udg.), Hjorts thyske Læsebog prosaist Deel (3die Udg.), Lassens Stiiløvelser, Meyers Grammatik, Rannus's Geometri, Holmstedts Arithmetik, Bergs Samling af mathematiske Opgaver 1ste Deel, Lütkens Zoologi, Petits Botanik, Thriges gamle Historie, Munthes Geographi ved Velschow, Königsfeldts gamle Geographi, et Atlas.

III Cl. Bergs og Møllers latiniske Læsebog, Madvigs latiniske Grammatik, et dansk N. Test., Balles Lærebog, Herslebs større Bibelhistorie, Holscts danske prosaistiske Læsebog, Bojesens danske Grammatik, Borrings franske Læsebog for Mellemklasser, Grammatik og Stiiløvelser (Alt sidste Udg.), Hjorts thyske Læsebog prosaist Deel (sidste Udg.), Jürs og Rungs Materialier, Meyers Grammatik, Ursins Regnebog, Bergs Opgaver, Schjellerups

Lærebog i geometrisk Tegning, Lütkens Zoologi, Allens Danmarks Historie, Munthes Geographi ved Velschow, et Atlas.

- II Cl. En Bibel, en Psalmebog, Katechismus, Balles Lærebog, Balslevs Bibelhistorie, Molbechs danske Læsebog, Holsts Smaadigte til Udenadslæsning, Bojesens danske Grammatik, Borlings Manuel og Grammatik (Alt sidste Udg.), Rungs thøfse Læsebog for lavere Classer, Fürs og Rungs Materialier, Simonsens thøfse Grammatik, Ursins Regnebog, Rabens Regneopgaver, Lütkens Zoologi, Kofods fragmentariske Historie, Allens Danmarks Historie, Munthes Geographi ved Velschow, et Atlas.
- I Cl. En Bibel, en Psalmebog, Katechismus, Balslevs Bibelhistorie, Molbechs danske Læsebog, Holsts Smaadigte til Udenadslæsning, Rungs thøfse Læsebog for lavere Classer, Simonsens thøfse Grammatik, Ursins Regnebog, Rabens Regneopgaver, Kofods fragmentariske Historie, Ingerslevs lille Geographi, et Atlas.
-

Schema over den offentlige Afgangseramen og Hovederamen i Frederiksborg Lærde Skole i Året 1858.

Dinsdagen d. 23de Juni.

- Cl. 9—1. VII Cl. Latinist Version; VI—I Cl. Dansk Stil. Ho. R. Kr. Kn. B. L. He.
" 4—8. VII Cl. Arithmetisk Opgave; VI—IV Cl. Matematiske Opgaver. D. B. He. Kr.

Torsdagen d. 24de Juni.

- kl. 9—1. VII Cl. Dansk Stiil; VI—IV Cl. Latinst Stiil.
He. B. Rø. L.
" 4—8. VI og V Cl. Thysk Stiil; III—I Cl. Regning.
D. Kn. Ho. R. L.

Fredagen d. 25de Juni.

- kl. 9—1. VII Cl. Latinst Stiil. R.
" 4—8. VII Cl. Geometrisk Opgave. D.

Mandagen d. 12te Juli.

- kl. 8. VI Cl. Fransk. B. He. F.
" 12. II Cl. Religion. B. Rø. He.
" 5. VI Cl. Thysk. L. D. He.
" 8. VI Cl. Naturhistorie, Kn. Ho. L.
" 12. IV Cl. Mathematik. Ho. L. Kn.
" 5. VI Cl. Geographi. Rø. R. F.

Tirsdagen d. 13de Juli.

- kl. 8. VII Cl. B. Latin. F. D. R.
" 12. I Cl. Thysk og Dansk. He. D. L.
" 5. V Cl. Fransk. B. Rø. He.
" 8. III Cl. Naturhistorie. Kn. Ho. L.
" 12. IV Cl. Religion. B. Rø. Kn.
" 5. V Cl. Mathematik. Ho. R. Kn.

Onsdagen d. 14de Juli.

- kl. 8. III Cl. Latin. D. R. F.
" 12. V Cl. Thysk. He. Ho. L.
" 5. VII Cl. B. Græsk. F. D. R.
" 8. I Cl. Naturhistorie. Kn. L. B.

Æl. 12. IV Cl. Naturhistorie, Historie og Geographi. Kn.
R. Rø.

" 5. II Cl. Fransf. Kn. Rø. B.

Torsdagen d. 15de Juli.

Æl. 8. V Cl. Græst. R. D. F.

" 12. V Cl. Historie og Geographi. Rø. R. L.

" 5. III Cl. Fransf. B. Kn. He.

" 8. II Cl. Dansf. He. L. B.

" 12. VII Cl. B. Physik. Ho. D. Kn.

" 5. I Cl. Historie og Geographi. L. Ho. Rø.

Fredagen d. 16de Juli.

Æl. 8. VI Cl. Latin. D. R. F.

" 12. III Cl. Historie og Geographi. L. Ho. Rø.

" 5. IV Cl. Latin og Græst. R. D. F.

" 8. II Cl. Historie og Geographi. L. Ho. Rø.

" 12. VII Cl. B. Religion. B. Kn. He.

" 5. V Cl. Religion. B. Kn. He.

Øverdagen d. 17de Juli.

Æl. 8. V Cl. Latin. R. D. F.

" 12. VI Cl. Historie. Rø. D. L.

" 5. I Cl. Religion. B. Rø. He.

" 8. III Cl. Religion. B. Rø. He.

" 12. VII Cl. B. Mathematik. Ho. B. Kn.

" 5. II Cl. Naturhistorie. Kn. Ho. L.

Mandagen d. 19de Juli.

Æl. 8. VI Cl. Græst. D. R. F.

" 12. VII Cl. B. Historie. Rø. R. Ho.

" 5. IV Cl. Fransf og Tyskf. B. L. He.

- Æl. 8. II Cl. Thysk. L. B. He.
 „ 12. III Cl. Thysk. He. L. B.
 „ 5. VI Cl. Mathematik. Ho. D. Kn.

Tirsdagen d. 20de Juli.

- Æl. 8. VII Cl. A. Latin. F. D. R.
 „ 12. VI Cl. Religion. B. Rø. He.
 „ 5. VII Cl. A. Historie. Rø. R. F.
 „ 8. VII Cl. A. Mathematik. Ho. B. Kn.
 „ 12. V Cl. Naturhistorie. Kn. Ho. L.
 „ 5. VII Cl. A. Physik. Ho. D. Kn.

Onsdagen d. 21de Juli.

- Æl. 8. VII Cl. A. Græsk. F. D. R.
 „ 8. VII Cl. A. Religion, og VII Cl. B. Hebraisk.
 B. Rø. Kn.

Torsdagen d. 22de Juli holdes Censuren, hvis Resultat samme Dag til en Tid, som vil blive nærmere bestemt, bekjendtgøres for Disciplene. Mandagen d. 23de August ved sædvanlig Tid, Æl. 8 Formiddag, holdes Prøven over de nyanmeldte Disciple, og Tirsdagen d. 24de August tager Undervisningen for det nye Skoleaar sin Begyndelse.

Til Forældre og Værger.

Da Erfaring har viist, at den hidtil brugelige maanedlige Censur, der uddrages af de daglige Charakterer med en bestemt Talværdi, ikke sjeldent misforstaaes af Forældrene, og at hele dette Charaktervæsen ofte indvirker stadeligt paa Disciplene ved at fremkalde falsk Gresfølelse og falsk Streben, Misundelse og Skadefryd, Læsen alene for Charakteren og Beregning af, hvad ringere Charakterer man kan taale

efter at have faaet et vist Antal gode, har man besluttet sig til for Fremtiden at lade al Charaktergivning med Points-beregning bortfalte, men at give Forældre og Værger hver Maaned den fornødne Esterretning om vedkommende Disciples Flid, Fremgang, Forhold og hele Standpunkt ved en Dom udtrykt i Ord, som vil blive indført i de sædvanlige forrige Charakterbøger, og som Skolens Rector, hvergang det ønskes, med Fornøjelse skal tydeligere oplyse og forklare for alle Vedkommende.

Disciplenes Fædre og Værger samt andre Skolens Besyndere inddydes herved til at bære den mundtlige Deel af disse Prøver med deres Nærværelse.

Fredenborgske Skole, i Juni 1858.

H. M. Flemmer.